

SVERIGES RUNINSKRIFTER

UTGIVNA AV

KUNGL. VITTERHETS HISTORIE OCH ANTIKVITETS AKADEMIEN

ANDRA BANDET

ÖSTERGÖTLANDS RUNINSKRIFTER

GRANSKADE OCH TOLKADE

AV

ERIK BRATE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1911
[111410]

83. Högby kyrka, Göstrings hd.

Pl. XXVII. Fig. 1.

Litteratur: W. 144; C. F. Nordenskjöld, *ÖFT.* I, s. 66, 101; *Reseber.* 1870, s. 43, teckn. pl. VII (i stenens läge i kyrkan); *Reseber.* 1871, teckn. efter stenens resning; teckning av Wiede i statens hist. museum; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 10, teckn.

Runstenen upptäcktes vid rivningen av Högby gamla kyrka 1870, liggande på kant i södra väggen, till hälften dold av en valvbågspelare. Runstenen är nu rest i prästgårdens park.

Ämnet är ljusgrå granit. Höjden är 1,37 m, bredden vid foten 75 cm, vid toppen 90 cm. Slingans bredd är 10 cm.

Ristningen är mycket tydlig, blott sista runan tvivelaktig. Runan läses av föregående undersökare som **u**, men är säkerligen en binderuna **tu**, sista ordet är alltså icke **ualu** utan **ual tu**. Kännestreck till sista **u** är rakt, såsom hos alla **u** uti inskriften, och skilt från staven upptill, såsom ock är fallet med många av inskriftens **u** och i särskilt hög grad med första **u** i **ualtu**. Från stavens topp i det sista **u** utgår åt vänster nedåt ett streck 2 cm, vänstra kännestreck till **t**, det högra saknas naturligtvis. Detta kännestreck till **t** är alls icke otydligt, och till följd av detta står kännestreck till det föregående **l** 1,5 cm nedom toppen.

Förutsatt att binderunan är riktig, vilket den förefaller vara, innehåller inskriften följande runor:

· pura · sati · stin · basi · aftir · suin · sun · sin · RS · urstr · o · ual **tū** ·; eljest är sista ordet **ualu** ·
5 10 15 20 25 30 35 40 40

Uti denna inskrift brukas **ʌ R** i sin vanliga betydelse som tecken för ett r-ljud uti **aftir**, uti **RS · urstr** betecknar det ett e- eller ä-ljud, som annars brukar betecknas med **i**.

I de båda föregående inskrifterna Ög. 81 och 82 följer även en relativsats efter den avlidnes namn och släktskapsbeteckning med en upplysning om honom. Sannolikt har relativsatsen i denna inskrift upplyst om hans död och prep. **o** jämte sitt subst. angivit platsen därför. Om det följande ordet läses **ualu**, har detta visserligen utseende av ett ortnamn, men då fattas verbet. Läses åter **ual tū**, kan **tū** utgöra verbet *dō* 'dog' och **ual** vara ortnamnet. Vilket ortnamn åsyftas, är i vartdera fallet oklart. Då Sven avlidit västerut, synes sannolikt, att **ual** är förkortning för dat. *Vallandi* Frankrike, jfr sammanställningen: vestr á Vallandi Har. Harð. k. 57.

Översättning: Tora satte denna sten efter sin son Sven, som dog västerut i Frankrike.

1. Ög. 83. Högby.

